

17.09.2020

POL-2020-28804

Tutkimuslupa; Rahoituspetokset

Hakija	Seinäjoen ammattikorkeakoulu Liiketalouden tutkinto-ohjelma
	Työn vastuullinen johtaja / opinnäytetyön ohjaaja <ul style="list-style-type: none">• KTT, yliopettaja Henri Teittinen, Seinäjoen ammattikorkeakoulu• rikoskomisario Olli-Pekka Punkari, Pohjanmaan poliisilaitos (yhdyshenkilö)
	Tutkija <ul style="list-style-type: none">• Markku Kaperi
Asia	Tutkimuslupahakemus
Hakemus	<p>Markku Kaperi tekee Seinäjoen ammattikorkeakoulussa tradenomiopintoihin liittyvää opinnäytetyötä, jonka tavoitteena on valtakunnallisella tasolla selvittää ajoneuvoihin liittyvien petosrikosten ja ajoneuvojen rahoittamiseen liittyvien petosten yhteneväisyyksiä ja tekotapoja sekä löytää sellaisia mahdollisia tekijöitä, jotka mahdollistavat ajoneuvoihin liittyvät rahoituspetokset.</p> <p>Tutkimuksessa saatujen tietojen perusteella on tarkoitus laatia kehitysehdotuksia esimerkiksi rahoitusyhtiöille niistä keinoista, joilla ajoneuvorahoituspetokseen liittyviä rikoksia voitaisiin vähentää. Tutkimusmenetelmänä on pääosin kvalitatiivinen tutkimus, tutkimuksen tavoitteena on kuitenkin tuottaa myös tilastotietoa. Tutkimuksen suunnitellut tutkimuskysymykset ovat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Mitä yhteisiä nimittäjiä / tekotapoja tutkituista rikoksista voidaan löytää?• Mitkä ovat niiden määrät rikosten määrän suhteessa? <p>Tutkimuksen tekemiseksi Markku Kaperi hakee Poliisihallitukselta lupaa saada etsiä edellä mainitussa tutkimustarkoituksessa poliisiasiain tietojärjestelmän tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla vuosien 2015–2020 aikana kirjatusta rikosilmoituksista ja niiden yhteyteen kirjatusta tiedoista tutkintanimikkeillä petos ja törkeä petos hakemuksessa tarkemmin kuvatulla tavalla. Edellä mainituista rikosilmoituksista tutkimukseen valikoidaan ne ilmoitukset, joihin liittyy rahoituksella hankittu ajoneuvo.</p>

Hakemuksen mukaan edellä mainituista rikosilmoituksista on tarkoitus kirjata ylös rikoksissa ilmeneviä yhteisiä nimittäjiä ja tekotapoja. Hakemuksen mukaan aineistossa käytettyjen rikosilmoitusten rikosilmoitusnumerot mahdollisesti kerätään tutkimuksen liitteeksi tutkimuksessa esille tulleiden seikkojen myöhäisemmäksi todentamiseksi.

Poliisihallitukseen 11.5.2020 toimitettuun ja 6.5.2020 allekirjoitettuun tutkimuslupahakemukseen on 3.8.2020 liitetty tutkimussuunnitelma.

Päätös

Poliisihallitus myöntää hakijalle luvan hakemuksessa esitettyjen tietojen saamiseksi poliisiasia-ain tietojärjestelmästä hakemuksessa yksilöidyssä tutkimustarkoituksessa jäljempänä mainituin ehdoin ja rajoituksin.

Päätös ei oikeuta hakijaa liittämään poliisiasia-ain tietojärjestelmästä kerättyjä rikosilmoitusnumeroita opinnäytetyön liitteeksi tai oikeuta hakijaa säilyttämään poliisiasia-ain tietojärjestelmästä kerättyjä rikosilmoitusnumeroita mahdollisia muita käsittelytarkoituksia varten.

Hakijan on toimitettava opinnäytetyö Pohjanmaan poliisilaitoksen tarkastettavaksi luokitus- ja käsittelyvaatimuksien arviointia varten ennen tutkimuksen julkaisua.

Poliisihallitus peruu tällä päätöksellä Poliisihallituksen aiemmin antaman päätöksen (POL-2020-28804, 21.8.2020).

Poliisin suunnittelu ja tutkimustoiminta

Hakijan on luovutettava julkistamistaan tutkimuksista maksutta yksi kappale Poliisihallitukselle toiminnan suunnittelua varten. Julkaistu tutkimus tulee lähettää Poliisihallitukselle julkaisun jälkeen ilman erillistä pyyntöä.

Voimassaolo ja muuttaminen

Tämä päätös on voimassa siihen asti, kun tietojen käyttö on tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi, kuitenkin enintään 31.5.2021 saakka.

Poliisihallitus katsoo hakijan hyväksyneen tämän päätöksen ja sen ehdot viimeistään silloin, kun se ryhtyy tämän lupapäätöksen mukaisiin täytäntöönpanotoimiin. Poliisihallitus voi muuttaa tätä päätöstä ja sen ehtoja, milloin siihen syytä on.

Tietojen esillehaku, käsittely ja muut ehdot

Tämän luvan nojalla saadut tiedot ovat salassa pidettäviä ja niitä saa käyttää vain lupahakemuksessa ja tutkimussuunnitelmassa määriteltyyn tutkimukseen. Tutkimusluvan perusteella saadun aineiston hyödyntämiseen muissa julkaisuissa tai aineiston edelleen luovuttamiseen on pyydettävä lupa Poliisihallituksesta.

Tietojen etsiminen poliisiasia-ain tietojärjestelmästä (Rikitrip ja Patja) voi tapahtua Markku Kaperin toimesta teknisellä käyttöyhteydellä poliisin käyttöliittymien kautta hakemuksessa esitettyllä tavalla. Lupa ei kuitenkaan pidä

sisällään oikeutta saada tietoja poliisiasian tietojärjestelmän salatuista ilmoitustiedoista¹ ilman ko. ilmoitukseen kirjatun tutkinnanjohtajan nimenomaista lupaa. Tutkimuslupa ei oikeuta tiedonsaantiin turvakiellon alaisista tiedoista.

Tutkimuksen tekijä ei saa paljastaa salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Tutkimuksen tekijä ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto ovat voimassa myös tutkimuksen päätyttyä.

Tutkimuksen tekijä vastaa osaltaan siitä, että tutkimusaineistoa käsitellään ja säilytetään hakemuksessa mainitussa työn suorituspaikassa sekä muun käsittelyn yhteydessä lain edellyttämällä tavalla siten, etteivät tiedot voi paljastua sivullisille. Tämän tutkimusluvan perusteella saatua aineistoa voi käsitellä ainoastaan hakemuksessa kuvatulla tavalla ja ainoastaan Seinäjoen poliisiaseman tiloissa. Hakijan on sovittava suoraan Pohjanmaan poliisilaitoksen kanssa poliisin resurssien (työtilat, työvälineet) hyödyntämisestä virkavapaan aikana sekä muista asiaan liittyvistä yksityiskohdista.

Sähköisessä muodossa olevaa tutkimusaineistoa saa säilyttää ainoastaan sellaisissa tietokoneissa ja elektronisissa laitteissa, joissa käytetään aina kiintolevyn ja muiden tietovälineiden² vahvaa salausta sekä asianmukaisia tietoturvaohjelmistoja ja -ratkaisuja. Tutkimuksen tekijän on myös ennen käyttöä varmistuttava siitä, että kiintolevyllä tai muulla tietovälineellä ei ole haitta-, vakoilu- tai muita haitallisia ohjelmia tai tiedostoja. Henkilötietojen käsittelyssä ja aineiston suojaamisessa tulee lisäksi noudattaa poliisihallinnossa tietoturvasta, tietosuojasta ja etätyöstä annettuja ohjeita ja määräyksiä. Tutkimusaineistoa ei saa missään vaiheessa säilyttää eikä muutoinkaan käsitellä pilvipalveluissa.

Ainoastaan salassapitositoumuksen allekirjoittaneella tutkijalla on oikeus käsitellä tämän luvan nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei tutkimuksessa julkaistavien tietojen kautta ole kukaan henkilö tunnistettavissa välittömästi tai välillisesti esimerkiksi otannan pienuuden vuoksi. Tutkimuksessa ei saa ottaa yhteyttä ulkopuolisiin henkilöihin tutkimusaineistosta saatujen tietojen perusteella.

Henkilötietojen käsittelyn kaikissa vaiheissa tulee noudattaa tietosuojaa ja tietoturvaa koskevaa lainsäädäntöä ja periaatteita. Tutkimuksessa tulee lisäksi noudattaa yleisiä tutkimuseettisiä periaatteita ja ohjeita (esimerkiksi <http://www.tenk.fi>). Lisätietoja tietosuojasta tieteellisen tutkimuksen yhteydessä on saatavilla tietosuojavaltuutetun toimiston sivuilla <https://tietosuoja.fi/tieteellinen-tutkimus>.

Rekisterinpitäjänä toimivan hakijan vastuulla on arvioida, edellyttääkö hakijan toteuttama tutkimus yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaista tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia. Hakijan on tarvittaessa toimitet-

¹ Salatulla ilmoituksella tarkoitetaan poliisiasian tietojärjestelmässä rikosilmoitusta tai muuta ilmoitusta, jonka tutkinnanjohtaja on erittäin painavista tutkinnallisista syistä salannut järjestelmän salaustoiminnolla.

² Tietovälineellä tarkoitetaan tässä luvassa sähköisessä muodossa olevan tiedon tallentamiseen tarkoitettua optista, elektronista tai magneettista välinettä (muisti).

tava vaikutustenarviointi tietosuojavaltuutetun toimistoon ennen henkilötietojen käsittelyyn ryhtymistä.

Tietojen hävittäminen ja arkistointi

Tutkimuksen päätyttyä yksittäisen henkilön identifioinnin mahdollistava tutkimusaineisto tulee hävittää tai siirtää arkistoitavaksi tai sen tiedot tulee muuttaa sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niitä tunnistettavissa, kun henkilötiedot eivät ole enää tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi. Muutettaessa tietoja sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä tunnistettavissa tulee kiinnittää erityistä huomiota merkintöihin, joista henkilö on välillisesti tunnistettavissa.

Paperitulosteina tai sähköisessä muodossa olevat salassa pidettävät tiedot sekä niihin perehdyttäessä mahdollisesti tehdyt salassa pidettäviä tietoja sisältävät muistiinpanot tulee hävittää silppuamalla tai muulla vastaavalla menetelmällä siten, etteivät tiedot ole toimenpiteiden jälkeen palautettavissa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Tämä päätös on postitettu lähetyssasiakirjoista ilmenevänä ajankohtana.

Sovelletut lainkohdat

Tietosuojalaki (1050/2018) 4, 6, 7 ja 31 §
Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 23, 24 ja 28 §
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679 5, 6, 9, 10 ja 89 art.

Ylitarkastaja

Harri Kukkola

Ylitarkastaja

Jaana Nieminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 17.09.2020 klo 15:00. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
masta.

Liitteet

Hakemus liitteineen
Valitusosoitus
Tutkimuslupa POL-2020-28804, 21.8.2020

Jakelu

Markku Kaperi

Tiedoksi

Pohjanmaan poliisilaitos, kirjaamo
Poliisipäällikkö Kari Puolitaival, Pohjanmaan poliisilaitos
Hallintopäällikkö Carita Pelkonen, Pohjanmaan poliisilaitos
Rikoskomisario Olli-Pekka Punkari, Pohjanmaan poliisilaitos